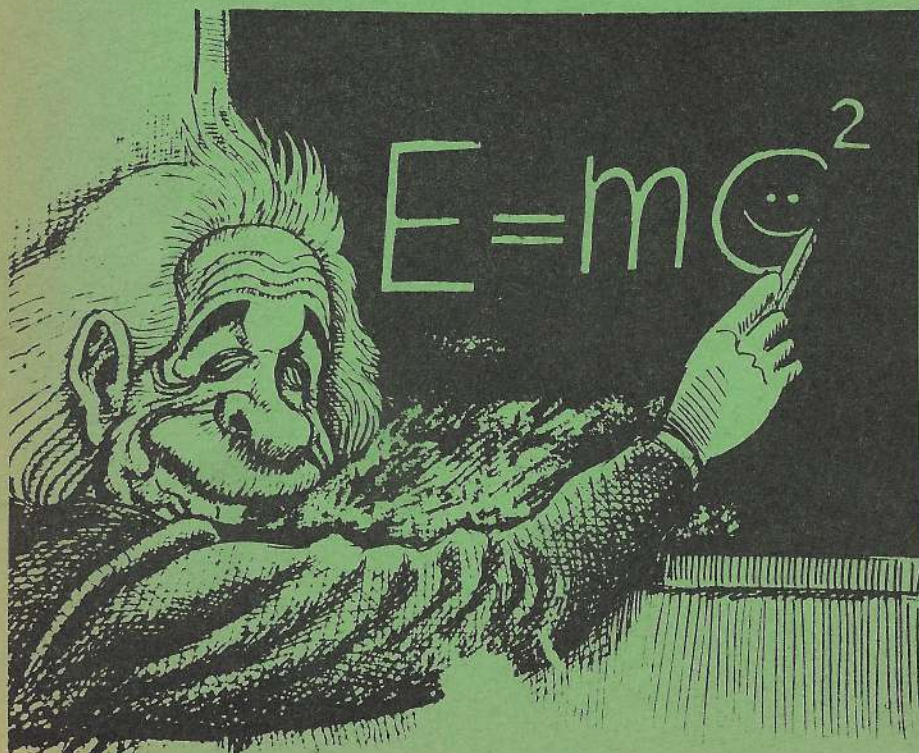

ת'מאטאון

בטאון איללם - אגודה ישראלית לבולאות תמאטיות

שנה א' - מס' 6 - מאי 1991 - מחיר 5 ש"ח (לתכריס חינט)

ת י מאטארן - ביטאון איל"ת - האגודה הישראלית לבולאות תימאטית

מופיע 6 פעמים בשנה. דוגמא חינם תישלח לכל הפונה לעורך

עורך : טיבי יניב, ת"ד 2232, בת ים 59121. (טלפון: 03-5510403)
עורך משנה : משה רימר, ת"ד 215, בת ים 59101. (טלפון: 03-867829)
עיצוב השער : אליעזר שרף, קבוץ ארז, ד.נ. חוף אשקלון 79150.

תוכן העיניינים

3	דבר העורך ודבר היו"ר
4	מהאסיפה הכללית
5	אלברט אינשטיין בנושא תימאטי - יצחק און
8 - 9	כן להתאחדות - לביא בלאו
10 - 13	הערות לתוכנית אוסף החתולים - ד"ר אילן עמנואל
14 - 15	ספורו של בול
16 - 19	הגהות הדפסה - משה רימר (תרגום)
20	חוזר התאחדות בולאי ישראל מס' 1
21 - 22	תימאטיקה באמצעות כלילים - הצעה - ברוך הנס
23	חדשות בקשרי חוץ - נחום שרשבסקי
24	"פצצת" אטום - משה רימר
25	מכתבים למערכת
27	חברים חדשים

איל"ת - אגודה ישראלית לבולאות תימאטית Thematic Association Of Israel
חיפה - ת.ד. 3542 P.O.Box HAIFA

אגודה עצמאית שמטרתה להפיץ ולטפח את האיסוף הבולאי התימאטי, תוך יצירת קשר וסיוע הדדי באיסוף, מחקר בולאי והצגה בתערוכות. העמותה חברה בהתאחדות בולאי ישראל ופועלת למען שילוב אספני ישראל בפעילות האיסוף התימאטי הבינלאומי.

שירותים לחברים:

תימאטאון - שש פעמים בשנה, שירותי סיפריה תימאטית, קישרי חו"ל באמצעות הבטאון האנגלי ISRATHEME, מפגשים, הרצאות וסמינרים, צוות מומחים בנושאים שונים, מכירות פומביות, ירחון ההתאחדות ועוד.

דמי חבר: מבוגר - 30 ש"ח לשנה, נוער - 15 ש"ח לשנה, עולה חדש בשנה א' - חינם

וועד האגודה והפעילים:

מנחם לדור, ת.ד. 23477, י-ם 91234. יו"ר.
שלום ברגר, ת.ד. 78, קריית ביאליק 27100. סגן יו"ר ומתאם פעולות נוער.
נחום שרשבסקי, ת.ד. 3542, חיפה 31034. מזכיר ועורך הבטאון האנגלי.
משה רימר, ת.ד. 215, בת-ים 59101. גזבר, עורך משנה "תימאטאון".
אלן כרפס, נוף הרים 108, מבשרת ציון 90805. קשרי חוץ ומכירות פומביות.
טיבי יניב, ת.ד. 2232, בת-ים 59121. עורך "תימאטאון".

למי לכתוב:

- מאמרים, מודעות חילופין בעברית, שירותי סיפריה, כתובות של חברים פוטנציאליים למשלוח בטאון לדוגמה וטופס הצטרפות - לעורך.
- מודעות חילופין באנגלית לבטאון חו"ל, תקון פרטים אישיים, בירור מעמד חברות - למזכיר.
- הצעות לפעילויות מיוחדות - ליו"ר.

יש לצרף מעטפה מבוילת אם מעוניינים בקבלת תשובה.

לפניכם גליון מספר 6 החותם את שנת הפעילות הראשונה של איל"ת. גליון זה הוא גם ההוצאה האחרונה של "תימאטאון". הבטאון הבא יופיע תחת השם "נושאון" תוך שננסה לשלב בכך גם שיפור נוסף בטיב הטכני של ההדפסה, עליה נסובה עיקר הניקורת של החברים. זכות הקוראים היא לבקר, וחברי ואני נעשה כל מאמץ לשפר בכיוון הרצוי לקוראים. יחד עם זאת, נראה לי חשוב להזכיר שלא הקמנו אגודה על בסיס עבודת אנשי מקצוע, בשום תחום, אלא על בסיס רוח התנדבותית אמיתית, ללא בסיס תקציבי כל שהוא וללא החזר הוצאות לפעילים על נסיעות, טלפונים וכו'. הצלחנו תוך מספר חודשים להגיע לקרוב ל-200 חברים באגודה. חלק משמעותי מהם פנו בשאלות, ביקשו להתפתח מבחינה בולאית וביקשו גם לתרום כמיטב יכולתם - בידיעה לפרסום, במאמר, בגיוס חברים חדשים, בספר לספריה. מלבד בודדים מבורכים מתוך הממסד הבולאי, עיקר התרומה הייתה של האספנים מן השורה. מגמה זאת חשוב שתמשך.

מעבר לצד הטכני של הבטאון, אני מזמין את החברים לשלוח הערות ביקורתיות גם לגבי תוכן העתון. התשבחות המתקבלות אמנם נעימות, אך "מרדימות" ואינן דוחפות לשיפור. נכון שקיבלתי הערות מסוג "מי שמכם לקבוע מסמרות ולכתוב בסמכותיות" - אך זאת בקורת של איש ממסד - וכל עוד לא נקבל מאמרים מפרי עטו הסמכותית - ממסדית - יוכלו לחיות כל מחברי המאמרים עד כה עם "אשמת" חוסר הסמכותיות. אין, לחברי ולי, כל מושג מה אהבתם יותר בתוכן העתון, ומה פחות, וזה חבל. קשה להמשיך ולשפר את תוכן העתון ללא הערות מסוג: "אשמח לקרא יותר על...", "אינני מסכים עם נקודה זאת כי...", "מיותר להסביר שוב את...", או "למרות ההסבר שפורסם טרם הובהרה לי הנקודה..." וכך הלאה. אל תחששו לכתוב, אפילו אם אינכם מעריכים עצמכם כידענים גדולים, הבסיס הבריא של אגודתנו הוא ה-"לא ידען" שרוצה להתקדם. מי יודע, היותר בכירים באגודתנו יתחילו לתרום יותר מאמרים ויסיעו כללית יותר, רק כאשר ירגישו שמתחילים לנשוף בעורפם? אז קדימה - כיתבו, התקשרו, שאלו והעיקר שילחו דברי ביקורת (בבקשה - גם תוכן ולא רק צורה).

יו"ר איל"ת - מנחם לדור

ראשית, ברצוני להודות לחברים על האמון שנתנו בי. המשימות העומדות בפנינו רבות, ובראשן שתיים עיקריות: הרחבת השורות והגדלת העניין שבתחביב. בשני הנושאים חשובה מעורבות ופעילות כמה שיותר חברים.

לצורך הגדלת השורות, אני מבקש מן החברים כי ינצלו כל הזדמנות על מנת לספר על איל"ת ועל מנת לנסות ולצרף חברים חדשים. כל הזדמנות - הן במסגרות חברתיות, הן במסגרת עבודה והן במסגרת פעילות בולאית אחרת. במעורבות ופעילות החברים הכוונה לכתובת מאמרים ל"נושאון", העלאת רעיונות (אלי או לטיב), בקשה לפעילויות כאלו או אחרות, שליחת שאלות ושימוש בספריה המקצועית ההולכת ומוקמת.

אלו אשר מתכוונים להציג ב-"חיפה 91" (במהלך סוכות הקרוב), או לאלו שיש תוכניות להציג בעתיד הרחוק יותר, אני ממליץ מאוד להשתתף בסמינר שאנו עורכים כעת וכן להתייעץ עם השופטים התימטיים והאספנים המתקדמים יותר. יש לנו הזדמנות להעלות את הרמה באופן משמעותי, ורצוי מאוד שנצל אותה.

מהאסיפה הכללית

האסיפה הכללית הראשונה של איל"ת התקיימה ב 26 מרץ 1991 בנוכחות יפה של 62 חברים. כיו"ר האסיפה נבחר ד"ר עמנואל אילן. מנחם לדור סקר את פעילויות האגודה מאז הקמתה ושלום ברגר מסר את תוכן הדו"ח הכספי. כיו"ר האגודה נבחר פה אחד, מנחם לדור. המועמדים לוועד היו: ר' ברגר, ש' ברגר, ט' יניב, א' כרפס, א' רון, מ' רימר, נ' שרשבסקי. להלן הוועד שנבחר:

טיבי יניב	- 61 קולות
נחום שרשבסקי	- 53 קולות
שלום ברגר	- 49 קולות
משה רימר	- 35 קולות
אלן כרפס	- 34 קולות

לוועדת הבקורת נבחרו: אריה לביא ובן הדור נסטויטר ולוועדת הבוררות - משה בורשטיין ועו"ד יעקב גפן.

הדיון הכללי נגע בבעיות הכספיות (תשלום דמי חבר להתאחדות - כאשר עבור כ- 50 אחוז מהחברים משולמים ככר דמי החבר ע"י האגודות המקומיות שלהם. וכן גובה דמי החבר לאיל"ת לשנת 1991). לאחר ויכוח ערני, נקבעו דמי החבר הר"מ:

א. 30 ש"ח דמי חבר לשנה (6 בטאונים) - למבוגרים.

ב. 15 ש"ח לנוער.

ג. עולים חדשים בשנה א' - ח'ינס, בשנה ב' - 50% דמי החבר הרגילים.

הוחלפו דיעות גם על בולאות הנוער, על פגישות במועדונים נוספים פרט לתל אביב, על היחסים עם ההתאחדות, על טיפוח האספנות למציגים וללא מציגים כאחד, על המאמץ האיכותי הנדרש, קשרים עם חו"ל ועוד.

פתיחת האסיפה כובדה ע"י ברכת מנהל השירות הבולאי, מר יינון ביילין, ברכת נשיא התאחדות בולאי ישראל, מר אלי וובר ונוכחות יו"ר עמותת ת"א, מר רפי נחום. לאוירה החגיגית תרמו גם סניף הדואר שהופעל במקום ושהטביע כמה מאות חותמות זיכרון, היריד הקטן למכירת ספרות בולאית תימטית, הכיבוד הקל, השלטים עם סמל איל"ת, מעטפת השי שחולקה לחברים ומעל הכל - ההתלהבות של המשתתפים.

מעטפת שי מיוחדת, שהוענקה לנשיא ההתאחדות והנושאת "בול" עם דיוקנו. מעטפה דומה ניתנה גם למנהל השירות הבולאי. "הנפקת" ה "בולים" היא פרי יצירתו של אליעזר שרף.

אלברט אינשטיין כנושא תימאטי - יצחק און

שרותי הבולאות בעולם כולו כיבדו את אלברט אינשטיין בהנפיקם בול או סידרת בולים לזכרו והיו ארצות שהנפיקו אף יותר מהוצאת בול או סידרת בולים אחת. רובם ככולם נתנו, כפי שניוכח, ביטוי להיותו מדען דגול בעל השגים מהפכניים בהיסטוריה האנושית. מיעוטם הנציחו אותו כפילוסוף והזכירו אותו ככפיפה אחת עם אנשי רוח.

חותמות הזיכרון היו שונות ומגוונות, הן הוצאו בארצות שונות ע"י השירותים הבולאיים וע"י אירגונים בינלאומיים, ציבוריים או פרטיים, כפי שאפרט בהמשך.

מדינת ישראל הייתה הראשונה שהנפיקה בול לזכרו של אלברט אינשטיין בשנת 1956. באותה שנה התקיימה תערוכת "האטום לצרכי שלום" וזהו הארוע האחרון מסוגו, למיטב ידיעתי, שבו הוצאו ע"י גורמים רשמיים מעטפות זכרון הנושאות את דיוקנו של אינשטיין.

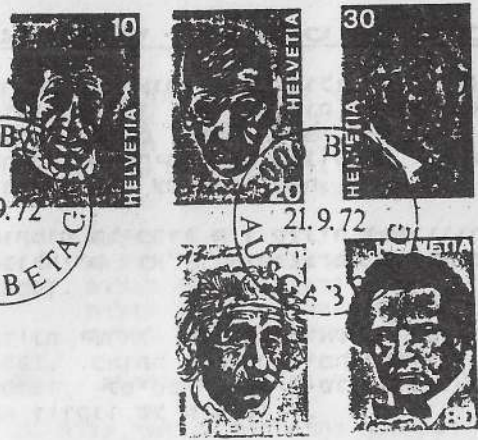
שנה קודם לכן, 1955, נשאו מעטפות יום ראשון בארה"ב, לרגל הוצאת הבול ATOMS FOR PEACE דיוקן זהה של אינשטיין, כמו במעטפה הישראלית. דיוקנו של אינשטיין לא הופיע מאז בארץ, לא על גבי בול ולא כחותמת כלשהי.

מוסדות או"ם ואירגונים בינלאומיים אינם מנפיקים בדרך כלל בולים לזיכרם של אישים, אך בכנס היסוד של האטום לצרכי שלום, (מטעם האו"ם) שהתקיים בשנת 1955, בז'נבה, הייתה רוחו של אינשטיין שורה על ארמון הכנס, כפי שמוצג בגלוית הזכרון שהוצאה ע"י האו"ם לזכרו.

ישנן מדינות שדמותו של אינשטיין מופיעה בסידרה - בגלריה של אישים, ענקי דור, רובם חתני פרס נובל, מדינה מדינה והדמויות הנערצות על ידה, ארץ ארץ ונבחרה.

שוודיה הנפיקה בשנת 1981 בול מיוחד לזכרו של אלברט אינשטיין, חתן פרס נובל, שנתיים לאחר יובל המאה להולדתו, ביחד עם בולים לזכרם של שני חתני פרס נובל נוספים, כדרכה כל השנים.

דיוקנו של אינשטיין, בסדרות
בולי דיוקנים, מופיע בכל הרכב
ובכל "ניבחרת". עם קרל בנץ -
בבולי אוגנדה, עם JEANNERET,
RAMUS, GIACOMETTI, HONEGGER,
בבולי שווייץ או לצד קופרניקוס,
ניוטון, פסטר, מנדלייב
ודארון בבולי פולין.

סיירה ליאון תתן ביטוי להיותו פילוסוף ותוציא בול ליוכל ה- 40 לאו"ם,
ביחד עם הרמב"ם והנשיא קנדי. לשבוע ארגון UNESCO, הוציאה גאנה סדרה
מיוחדת ובה יהיה אלברט אינשטיין הדמות הנוספת היחידה לנשיא מדינה זו.

עצמה גרעינית בזכות השגיו של אינשטיין שימשה גם
את המתנגדים והמזהירים מפני נשק גרעיני. בסדרה
שהנפיקה AITUTAKI, אחד מאיי קוק, ליוכל 25 שנה
למותו, יש הדגשה מיוחדת לכך. כמו כן איתרתי מעטפת
יום ראשון לבול אינשטיין הראשון בארה"ב (1966)
הנושאת את חתימתו של פרופסור LINUS PAULING
חתן פרס נובל לכימיה ושלום בצרוף מספר משפטים
המזהירים משימוש בנשק גרעיני.

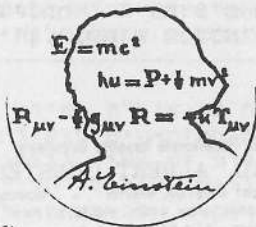
נוסחת תורת היחסות $E=MC^2$ וההשפעה שהיתה לתורה זו על
התפתחות המחקר בפיסיקה הגרעינית ועד השפעתה על
פיתוחה של הפצצה האטומית והשגים מדעיים אחרים,
בעיקר בחלל, הונצחו אף הם בוריאציות שונות חלקן
מוזרות וגם שגויות. הופעת הנוסחה $E=MC^2$ בבולי מספר
מדינות - בלא להזכיר את אינשטיין, את שמו או את
דמותו, מעוררת תשומת לב מיוחדת.

קנדה הנפיקה את בול החינוך בשנת 1962 ופראגואי הנפיקה בשנת 1983 סדרת
אוניות מלחמה כאשר על סיפונה של נושאת המטוסים "אנטרפרייז", מתנוססת
נוסחה זאת למרחוק. אלו הן שתי דוגמאות לשימוש בנוסחה המפורסמת מבלי לכבד
זכויות יוצרים...

ארגון UNESCO, הנפיק מטבע זכרון מיוחדת, מטבע זו משולבת - מוזערת בבול הנסיכה התאילנדית שהונפק בשנת 1987 בתאילנד לכבוד יובל ה-60 של מלך תאילנד.

Albert EINSTEIN (1879-1955)
Frappe : Monnaie de Paris

Graveur : Max Leognany
Avers : Effigie du grand savant vers la fin de sa vie.

Revers : Profil d'Einstein à l'arrière plan des équations mathématiques qui résument l'essentiel de sa contribution à la physique.

Médaille éditée à l'occasion de la célébration du 100e anniversaire de la naissance du savant.

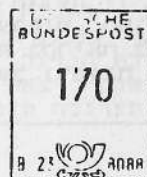

אין עדיין הסבר משכנע - מדוע גנזה גרמניה המערבית את הנפקת בול אינשטיין שתוכננה בסידרת האישים לשנת 1961. הבול יצא במסגרת הנפקות ("דוגמה" בגרמנית), אך נגנז כאמור ולא הונפק בסדרה המקורית.

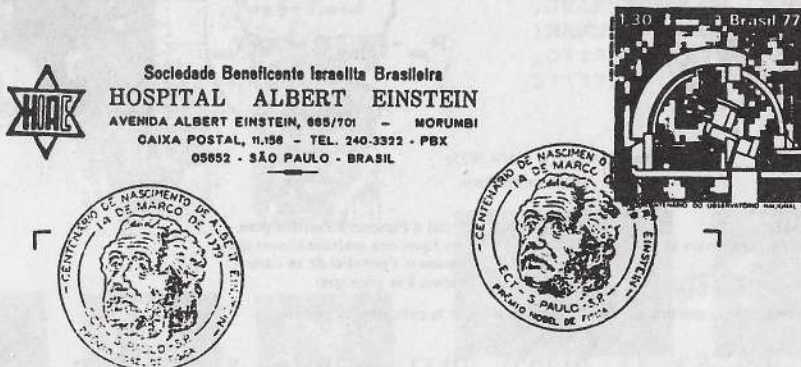
בשנת 1979 הנפיקה מערב גרמניה סדרה בת שלושה בולים המתארים את סכימת הביקוע, לפי נוסחתו. גרמניה המערבית גם הוציאה חותמות זכרון לכבודו. ברם, הייתה זו דווקא מזרח גרמניה הפעילה בארצות תבל לציון שמו של אלברט אינשטיין, בגליון זכרון מיוחד וסידרה לשיתוף פעולה שלה בחלל עם ברה"מ. בעיקר אציין את הנצחת שמו וזכרו בהזדמנויות שונות בחותמות ומטפות זכרון. מזרח גרמניה אימצה, אפוא, מנקודת ראות פילאטלית לפחות, את אלברט אינשטיין כבחיר בניה ודומני כי במשטר שהיה במדינה זו, היתה ההיתכחות חריגה וראויה לציון.

Miele
Einsteinstr. 9
Postfach 1106

חותמות או מעטפות זכרון נוספות הופיעו גם כיוזמת אירגונים יהודיים בארצות יחס. אציין במיוחד את פעילותם של האירגונים היהודיים בשווייץ וארה"ב וגם את ברזיל וארגנטינה, אשר נתנו בהזדמנויות שונות ביטוי להערצת אישיות יהודית זו. אני בכל זאת תוהה על שקהילות יהודיות גדולות, אשר בניהן מאיישים משרות רמות באקדמיות של מדינתם - במדעים מדויקים ובמדעי הרוח - לא נתנו ביטוי כלשהו לאלברט אינשטיין, בתחום הבולאי.

סוויילנד, תאילנד, איי קומורו, סין העממית ועוד מדינות רבות אחרות, מופיעות כאמור בגלריה מיוחדת של בולי אלברט אינשטיין.

הערת העורך: בבדיקה שערכתי אודות הסיבה לגניזת בול אינשטיין במערב גרמניה נאמר לי ע"י ד"ר בני רויטר כי הבול לא הוצא עקב התנגדות משפחת אינשטיין בארה"ב. מר מרטין מרקו מוסר גירסה אחרת, לדבריו הייתה בזמנו שמועה שפקיד בכיר בממשל הגרמני פסל את ההופעה.

במקביל המשיך גם מחבר המאמר לנסות ולברר את הסיבה לאי הוצאת הבול. יצחק און כתב לעמית בגרמניה ולהלן תרגום תמצית מכתב התשובה שקיבל יצחק:

"כפי שמסרתי לך, כתבתי למשרד הדואר שלנו ושאלתי אותם מדוע לא הוציאו את בול אלברט אינשטיין שתוכנן בזמנו. לא מזמן התקשר אלי אחד "מעשרת העליונים" (אחד ממזכירי המדינה) וסיפר לי שכל התעודות הקשורות באותה התקופה (בערך 1960) הושמדו. למרבה המזל, הוא הצליח לאתר את אחד הפקידים הוותיקים, שהיה אז חבר בהנהלת הדואר (כיום הוא צריך להיות כבר מתושלח). הוא סיפר שבתו של אינשטיין הייתה האשמה באי הנפקת הבול. היא טענה שאביה סירב לכל מתן כבוד פומבי (אולי במיוחד במקרה גרמניה?). הדואר הגרמני לא העיז לפעול בניגוד לרצונו האחרון של אלברט אינשטיין".

לכאורה, הוכרע הויכוח ונמצאה התשובה המבוקשת. האומנם? רוצה הגורל ויום לאחר קבלת מכתבו של יצחק און, הזדמן לידי "ידען לאספני יודאיקה" (מספר 6, ינואר 1962). תחת הכותרת "פרפראות" מופיעה בו הידיעה הבאה:

בול אינשטיין
משרד הדואר של גרמניה המערבית הודיע על תכנית להוציא סדרת בולים של גרמנים מפורסמים. הבול בערך של 3 מרק, שהוא היקר ביותר בסדרה זו צריך - לפי התכנית - לשאת את דיוקנו של אלברט אינשטיין. הודעה זו גרמה להרבה מחאות מצד שורה של ארגונים ומוסדות בגרמניה המערבית, הטוענים שאין להוציא בול עם דיוקנו של אינשטיין, מאחר והוא פנה בקריאה לנשיא רוזבלט לסיים כמהירות את הפצצה האטומית, כדי להטילה על גרמניה לפני סיום המלחמה.

המחבר כיהן יותר מ- 10 שנים כמזכיר וחבר הנשיאות של ההתאחדות בולאי ישראל. במאמרו זה מביא לפרסום, בין השאר, פרטים אחדים אודות תולדות ההתאחדות - מהתחלותיה, שטרם ראו אור.

באסיפה הכללית הראשונה של איל"ת מיום 26.3.91 נשמעו קולות שלילה אחדים לרעיון הצטרפות האגודה התימאטית הצעירה להתאחדות בולאי ישראל והיו גם שברו כי בחברות בהתאחדות יש מעין וויתור על עצמאות האגודה. היו אלה אמנם קולות חברים שאין נהירים להם די הצורך "כללי המשחק" במיגרש הבולאות המאורגנת. דווקא בגלל ספקות אלו מצאתי לנכון לקום באסיפה ולומר בנדון כמה מילות הבהרה. בינתיים השתחררתי מכל תפקידי בהתאחדות, ועתה ברצוני להתיחס לנושא ביתר הרחבה, פן ישארו בלב חברים ספקות, אם נכונה הייתה ההחלטה שקיבלה האסיפה, לומר כן להתאחדות.

ההתאחדות נוסדה בתל אביב ב- 11 באפריל 1945 כאירגון גג ייצוגי ל- 4 האגודות הפילטליות שהיו קיימות אז בא"י. שנה לאחר מכן התקבלה ההתאחדות כחברה מן המניין באירגון הבינלאומי FIP אשר חזר בימים ההם לפעילות רגילה לאחר ההפסקה רבת השנים עם פרוץ מלחמת העולם השנייה ב- 1939. ההתאחדות מא"י הייתה החברה ה- 18 באירגון, המונה כיום 68 ארצות, והקדימה מדינות חשובות בבולאות, כארה"ב, נורווגיה, פורטוגל, רומניה, ארגנטינה ואחרות. גרמניה התקבלה ל- FIP רק בשנת 1952. נציגי ההתאחדותינו השתתפו בכל הקונגרסים של FIP החל משנת 1947. (בשנת 1951 הופיעה ישראל כבר כנציגה של 7 אגודות בולאיות, עם 645 חברים רשומים). בשנים 1953/54 נבחר לראשונה ישראלי כחבר ב- BOARD OF DIRECTORS של FIP, היה זה ד"ר אופיר ז"ל, יו"ר ההתאחדות. הוא נבחר שנית בשנת 1958 וכיהן עד 1963, בהפסקה של שנה אחת ב- 1961. בשנת 1964 התחיל כהונתו הברוכה בהנהלת FIP מטעם ישראל, ד"ר הקסטר ז"ל, בולאי דגול ואישיות בלתי רגילה אשר החזיק בכהונה זו קרוב ל- 15 שנים. הוא זה שקידם את ישראל במפה הבינלאומית של הבולאות העולמית למקום של יוקרה וכבוד, ממנו נהנית הבולאות הישראלית עד לימים אלה. הודות לפועלם של אישים אלה התקיימו בישראל התערוכה הבינלאומית הראשונה, "תביל" וקונגרס ה- FIP, בספטמבר 1957, והתערוכה הבינלאומית "ירושלים 73" ההיסטורית, שנדחתה כידוע בגלל מלחמת יום הכיפורים לאפריל 1974. (בתערוכה זו השתתפו בולאים מ- 42 מדינות, חבר השופטים היה מורכב מ- 6 שופטים ישראלים ו- 17 שופטים נוספים מ- 12 מדינות ומ- FIP. באגף התימאטי הציגו 87 אספנים, רק 16 מהם מישראל). זה שישראל רצויה ומבוקשת כיום לכל תערוכה ואירוע בולאי בעולם יש לרשום לזכותם של חלוצי ההתאחדות ומנהיגיה מאז ועד היום. ההתאחדות היא זו שרשאת למנות קומיסרים לתערוכות ורק אספנים, החברים בגוף המוכר ע"י ההתאחדות מורשים לפי התקנות להציג בתערוכות, בין בארץ ובין בחו"ל. ההתאחדות מייצגת את כלל האספנים הישראליים בקונגרסים ובוועידות של ועדי ה- FIP. נציג ההתאחדות יושב למשל גם בוועדה התימטית ובוועדת נוער. בארץ מייצגת ההתאחדות את משפחת האספנים בפני גורמים חברתיים וממלכתיים, ביניהם רשות הדואר - השירות הבולאי.

שנות ה- 80 היטיבו עם הבולאות הישראלית גם במישור הלאומי. שיתוף הפעולה והידוק הקשר בין ההתאחדות והשירות הבולאי איפשרו ביסוס הפעילות הבולאית על תכנית רב שנתית, עם תיקצוב המקורות הנחוצים, החל בתערוכה הלאומית "באר-שבע 82", שתי התערוכות הגדולות והמוצלחות לדעת כל - "תל-אביב 83" עם השתתפות בינלאומית ו- "ישראל 85" העולמית וכלה בתערוכות הלאומיות השנתיות "נתניה 86", "חיפה 87", ו- "עצמאות 40" באפריל 1988 בירושלים. בזה נסגר המעגל הראשון של מיסוד ההתאחדות. מעגל שני נפתח בצורה אופיינית עם תערוכת הנוער "תבל 89" אבל על זה יסופר כאשר תושלם תוכנית הרב שנתית החדשה שרק יצאה לדרך. במסגרת תוכנית זו יהיה על איל"ת לפרוש כנפיים ולארגן תערוכה תימטית לאומית (ומוטב בין לאומית).

כאחד האחראים לאותו שיתוף פעולה עם השירות הבולאי בעשור האחרון, שהביא את ההתאחדות עד הלום, יורשה לי לומר, כי בלי היחס האוהד ונכונותם לעזור של שני ידידים גדולים של הבולאים הישראליים, המנהל הראשון של השירות הבולאי משה כהן ז"ל, וממשיך דרכו ינון ביילין יבלח"א, המנהל הנוכחי של השירות הבולאי, לא הייתה מגיעה הבולאות הישראלית להישגיה הניכרים. הדברים קיבלו לימים ביטוי מוחשי בהסכם להקמת קרן למימון הפעילות הבולאית המאורגנת, מושתתת על ההכנסה השנתית מהנפקת בול ליום הבולאות שיצרנו במיוחד למטרה זו, החל משנת 1989. אם אכן יוזרמו לקרן הכספים לפי המוסכם והקרן תנוהל במקצוענות ונאמנות, בהתאם למטלות, תהיה התשתית הקיומית לעבודות ההתאחדות ופעילות האגודות הבולאיות בארץ ושל החוגים, מובטחת לחלוטין.

הקשר בין האספנים התימטיים וההתאחדות אינו חדש כלל וכלל. נשיאי ההתאחדות במשך כעשרים שנה באו משורות האספנים התימטיים. בתקופת כהונתם מנתה ההתאחדות למעלה מ-20 אגודות וחוגים פעילים. אספן תימטי עיבד את תקנות ההתאחדות שכוון יפה עד עצם היום הזה. אספן תימטי עמד בראש התערוכה העולמית "ישראל 85" בתל אביב שהצלחתה הגדולה עדיין זכורה לכולנו. מתוך 7 חברי הנהלת התערוכה, 5 היו אספנים תימטיים. לא כן המציגים התימטיים, 75 במספר, מהם 9 בלבד היו ישראלים, ויש בזה אתגר לאגודתנו הצעירה בנוגע לעתיד.

אליה וקוץ בה. בהתעצמותה של ההתאחדות גם חולשתה. פרנסי ההתאחדות נסחבו בגלי ההצלחה בתערוכות ובקשרי חוץ וזנחו כמעט לחלוטין את העבודה בשטח, באגודות. לא זו בלבד שבשנים האחרונות לא הוקמה ולו אגודה חדשה אחת, אלא אף האגודות הקיימות איבדו מכוחן (למשל באגודת תל אביב). זאת לא במעט בגלל העדר הנחיה והדרכה אירגונית מצד ההתאחדות. האירגון מחדש, שהוחלט עליו לשיפור מצב זה לפני כשנתיים, ואשר קיבל את ברכת הכנס השלישי של בולאי ישראל בחנוכה תש"ן (דצמבר 1989), ואישור האסיפה הכללית מיום 21.1.90 - לא הוצא לפועל עד היום.

עם הקמת איל"ת - אגודה ישראלית לבולאות תימטית נכנס לזירת הבולאות הישראלית משב רוח רענן. כל הכבוד לקומץ החברים שהתעקשו ויסדו את האגודה. האגודה התימטית מזה וחוגי הנוער שאירגנה מחלקת החינוך של השירות הבולאי עם ועדת הנוער של ההתאחדות מזה, הם הם התיקווה והאפשרות הכמעט יחידה של הנהלת ההתאחדות להיחלץ מהקיפאון האירגוני הפנים ארצי ולהשתחרר מההגמוניות האליטיסטיות והקרייריסטיות החבויות בלב אדחים מתבריה. על הועד החדש של איל"ת ועל נציג האגודה בועד הפועל של ההתאחדות לעמול שכם אחד עם יתר החברים שהבראת ההתאחדות יקרה להם.

האגודה התימטית וחוגי הנוער הרעננים הוכיחו גם למי שלא האמין, כי לדיבורים שנשמעו פה ושם באגודות ובהתאחדות, כי זהו זה, אין מה לעשות בנושא הארגוני, לא היה כל יסוד ובאו רק כדי להצדיק אי עשייה. תוך זמן קצר מאוד גייסה האגודה קרוב ל-200 חברים, רבים מהם עוד לא היו חברים בשום אגודה פילטלית, ומצאה את עצמה בין העמותות המובילות בבולאות הישראלית. ברם הצלחה זאת אסור שתסנוור עיניה. היא חייבת עכשיו לנצל כוחה המספרי ולקדם חבריה לרמה נאותה בידע והבנת הנושאים בהם עוסקים, הן כאספנים והן כמציגים בתערוכות בולאיות. הסמינר שיצא לדרך בימים אלה הוא בהחלט התחלה טובה. רק צריך להתמיד ולהמשיך להתקדם, למען יוצדק האמון הניתן כיום לאגודת איל"ת.

לסיכום - עבור החברים עם הספקות, אם עוד נותרו כאלה, החברות בהתאחדות אינה שאלה של ברירה, אלא של קיום וחיזוק הבולאות הישראלית, שאגודת איל"ת היא חלק אינטגרלי ממנה, לטוב ולרע.

קצו

כסלו-טבת ותש"ן

בוצאת המוכרות המדעית של האקדמיה ללשון העברית
ערכה שושנה בהט

לפד לשונך

מיסר

תוספת על המחיר היסודי של הבול, שנועדה למטרות שאינן בתחום פעולותיו של הדואר, כגון לצורכי ביטחון או לקליטת עלייה. המיסר מצעבר לנוגעים בדבר, ואינו חלק מתקציב הדואר.

באנגלית: surtax

בול

בול שכל פניו מצופים חומר זרחורי המסייע למיון אוטומטי
באנגלית: all-over phosphore (stamp)

שים לב, שיש גם בול בעל פס זרחורי בלבד לשם אותה המטרה

זרחורי

מדור

ששוגר באמצעות הדואר

באנגלית: mailed

בלי ניקוד: מדור

מעטפת

מעטפה, שיש בה רצועה שקופה, שבצדה נראית הכתובת המודפסת בגוף האיגרת
באנגלית: window-envelope

חלון

חפי

חלק המעטפה המתקפל ועובר אל הצד האחורי, ועליו נכתבת בדרך כלל כתובת השולח
באנגלית: flap

קנטרם

חברת קטנה המכילה דף אחד או רפים אחדים של בולים למשלוח בדואר
באנגלית: stamp booklet

בולים

בלי ניקוד: קנטרם

נקבוב

קיום שורה של נקבים קטנטנים וצפופים כדי להקל את התלישה
באנגלית: perforation

שים לב להבדל בין נקבוב לבין ניקוב. ניקוב פירושו עשיית חור אחד או חורים יחידים. תוצאה של הטבעת החתום. צורת הריבוי של חתומות כמו מן פותרת - פותרות, חוברת - חוברות. רק בצורת הנסמך הקמץ משתנה לשוא, כגון חתומות דואר, פותרות שיניים וחוברות לימוד. לנא לאם הפונה לצורת הנקבה חתומות שיש כנגדה חתום, ייאמר בריבוי חתומות בנפרד כמו בזכר חתומים

תן דעתך

להבחין בין חתום ומציין את המכשיר שמטביעים בו לבין חתומת שהוא הדבר המוטבע - תוצאה של הטבעת החתום. צורת הריבוי של חתומות - חתומות כמו מן פותרת - פותרות, חוברת - חוברות. רק בצורת הנסמך הקמץ משתנה לשוא, כגון חתומות דואר, פותרות שיניים וחוברות לימוד. לנא לאם הפונה לצורת הנקבה חתומות שיש כנגדה חתום, ייאמר בריבוי חתומות בנפרד כמו בזכר חתומים

דרושים
מורים יצירתיים לכתובת חוברות לימוד
באמצעות בולים.
פרטים אצל שוש כהן טל. 03-5123905

פרופ' עמנואל אילן, לשעבר נשיא התאחדות בולאי ישראל, היה גם בהנהלת הוועדה התימאטית של פי"פ, הנו שופט תימאטי בינלאומי מוסמך פי"פ (היחיד, בשלב זה, בישראל).

בתימאטאון מספר 5 (מרץ 1991), הגיש רון כרגר דף תוכן לאוסף "החתוליים והממשק האנושי שלהם". מערכת התימאטאון בקשה תגובות/הערות למאמר. להלן בקורותי.

התכנית היא מקיפה ומפורטת. מציגה בפנינו את משפחת החתוליים (40 מינים) מהאריה והטיגריס ועד החתול הקטנטן, המאפיינים שלהם ומקומם בביולוגיה, בהרלידיקה, ובסימבוליקה. החתול האלי, השטני, החתולים באמנות והממשק בין החתוליים ובני האדם. התכנית רחבה מאוד, דורשת התעמקות מאוד רצינית בספרות מדעית, בסוגי ספרות אחרים, בשטחים רבים אחרים מבחינה תימאטית וחפוש לא פחות רציני ומתמשך אחרי חומר פילטלי רב מתאים.

תכנית זו מתאימה לאוסף תימאטי ולא לתצוגה של 4 מסגרות. לפתוח נכון ומעמיק של הנושא הרחב יהיו דרושות הרבה יותר מסגרות, אחרת הפתוח מסתכן להיות שטחי, אפילו מאוד שטחי. הפרק הראשון, הסעיף הראשון (1.1) "מאפייני משפחת החתוליים" דורש בוודאי יותר מדף אחד של חומר פילטלי והסברים. נראה לי ש-1.1 היה צריך להיות "מוצא של בע"ח אלו". בסעיף השני (1.2) "החתוליים בזואולוגיה", המילה "זואולוגיה" אינה אומרת הרבה וצריך לפרט בעזרת תעשיפים למה התכוון המציג.

קיימת סכנה בקיום תכנית רחבה כזו - וזו הנעיה הכספית. החומר הפילטלי הקשור בתכנית זו הוא כל כך רב ולעיתים יקר ואף יקר מאוד, שיש תמיד לחשוב מההתחלה האם האספן יעמוד בהוצאות הכספיות. יתכן שכדאי מראש להצטמצם בהיקף התכנית, למשל רק לאריות או לטיגריסים או לחתול הבית. להגביל את הנושא, אך תוך העמקה כפי שעשו אחרים למשל על "הסוס", "הכלב" ו-"הדבורה". מרי אן אואנס, בתצוגתה המפורסמת (זהב גדול) "הפיל והקשר שלו לאדם" הגבילה את עצמה לפילים בלבד.

נעבור עכשיו לפרטי התכנית.

לפי המלצות פי"פ השם צריך להיות מותאם לתכנית ולפיתוח התימאטי והפילטלי של התצוגה.

בתכנית זו הקשר לבני האדם ניתן רק במסגרת האחרונה (25% מהתצוגה) וגם בפרק הזה לא בכל הסעיפים בולט הקשר. דף התכנית של גב' אואנס המוזכר למעלה מורכב מ-8 פרקים ובכל פרק הנושא הוא הפיל והאדם. כגון - "הפיל והאדם הקדמון", "הפיל ואדוניו", "הפיל והמדענים", "הפיל והאמנים", "הפיל ועושי הסמבולים" וכו'. יותר נכון יהיה להשמיט מהשם של התצוגה את "הממשק האנושי" או לארגן מחדש את דף התכנית.

בכל שינוי, בכל הפחתה, יש תמיד לשמור על כלל אחד: את ההפחתה יש לעשות רק בנושא, בחלק התימאטי, אבל לא בטיב הפילטלי.

התכנית היא תימאטית, מקורית, מגדירה יפה את מבנה האוסף, כוללת פרקים ברורים, שלמים. כל זה, כמובן, צריך יהיה להתבטא ולהראות בתצוגה עצמה. התכנית הגיונית - זאת אומרת מראה חלוקה הגיונית לפרקים עיקריים, אבל היא לא מאוזנת דיה. וכך, כפי שכבר אמרנו לעיל, הקשר לאדם צריך לא רק להמצא בפרק אחד אלא בפרקי התכנית השונים.

פרק 2 - "החתוליים כסמלים" רחב מידי. הייתי מצמצם 2.1 - 2.5 לסעיף אחד "הראלדיקה וסימבוליקה של האריה והטיגריס" ומציג פחות מ-11 דפים.

את פרק 1 "החתוליים" הייתי מרחיב. סעיף 1.7 "לא בדיוק חתוליים, אבל..." צריך להיות מובן יותר ומפורט יותר. סעיפי התכנית הם לא חידה בולאית אלא צריכים להסביר לנו בדיוק מה נראה בתצוגה ומה יהיה פיתוח הנושא.

בפרק 3 הייתי מוסיף סעיף על "החתוליים באמנות", ומוחק את "בצורות אומנות אחרות". "אחרות" לא מסביר לנו שום דבר. בתכנית יש להשתמש במושגים ברורים ומובנים.

בפרק 4, את סעיף 4.2 הייתי מרחיב ל "החתול בנית וברחוב".

חסרים סעיפים ואמנה רק אחדים: החיים המשותפים של החתוליים, הרגלי המין והמלחמות ביניהם ובין בעלי חיים אחרים, טקסים על חתוליים - אפשר לקשור בפרק 2 ל- 2.7, 2.8. תיירות, פרסומת, עבוד העורות של החתוליים, פרות, התנועה נגד שמוש בפרוות (כשיהיה בול של בריג'ט ברדו - פה יהיה מקומו).

בסכום: תכנית מקורית, טובה שיש עוד לעבוד עליה.

הנני מציע לדון בתכנית זו יותר בהרחבה בסמינר של איל"ת על "התצוגה" המתקיים עתה.

+++++

רשימת הבולים המותרים - פברואר 91

- (כמעט כל הבולים הוחרמו עקב חריגה מסעיפים 7.1 ו- 7.3).
- רומניה - ציורים שניזוקו בעת מהפיכת 1989 - אוק' 90 - 6 בולים.
- יום הבול - נוב' 90 - בול אחד. (חריגה גם מסעיף 6)
- אנטיגואה - הדפס רכב "BARBUDA MAIL" על גליון של 20 בולים - חקר החלל מדצמ' 90.
- כנ"ל, חג המולד - דצמ' 90 - 8 בולים + 2 גליונות זכרון.
- גרנדה - צפורים - ספט' 90 - 8 בולים + 2 גליונות זכרון.
- גרנדינים של גרנדה - כנ"ל.
- גרנדינים של סנט-וינסנט - 90 שנות המלכה האם - דצמ' 90 - גליונות של 9 בולים + 9 גליונות זכרון.
- גויאנה - ציורים - דצמ' 90 - 5 בולים ו- 7 גליונות זכרון.
- פטריות - דצמ' 90 - 4 בולים ו- 5 גליונות זכרון.
- מרכז אפריקה - 3 סדרות שהופיעו ב 1990 - כדור בסיס, תחנת חלל גלילאו, אפולו 11 - כל סדרה מורכבת מבול וגיליונות זכרון, מנוקבים ולא מנוקבים.
- סנט וינסנט - שחקני כדור בסיס אמריקאים - 2 גליונות עם 9 ערכים כ"א.
- בורקינה פסו - "בלגיקה 90", רוטרי וכו' - הדפס רכב בצבע כסף על גליונות זכרון. כנ"ל הדפס רכב בצבע זהב.
- גואניאה-ביסאו - הדפסי רכב בצבע כסף וזהב כנ"ל, על גליונות זכרון א.ג.בל.
- גויאנה - הדפס רכב אדום או כסף כנ"ל על גליונות זכרון חלל, או על גליונות זכרון פרפרים, מנוקבים ולא מנוקבים.
- איי קוק - "BIRDPLEX 90" - 4 גליונות זכרון עם הדפסי רכב בערכים של 1.75, 1.50, 1.25, 1 \$ (חריגה מסעיף 1)

* * *

פינה זאת ממתנה לך

נצל את זכותך למודעת
חינם אחת לשנה

* * *

Peter R. Forcanser
111 Fairacres Drive
Toms River
NEW - JERSEY
08753 U.S.A.

מבקש חמישים בולים חתומים שונים
מישראל והמזרח התיכון כנגד בולים
חתומים מארה"ב באותה כמות.

המאמר פורסם לראשונה ב- "בולטין מס' 2" של
אגוד אספני יודאיקה בישראל וראה אור בתאריך
16 באפריל 1961. המאמר הובא כלשונו ללא כל
שינויים והגהות.

יוליוס פופפר, מלך ארץ האש (פיירלנד)

מאת טיבריו פורגס, סנט-יאגו, צ'ילי. תרגם מאגלית י. רוכל.

"המדינה" טייררה דל פואגו (ארץ האש) כלולה אמנם בקטלוג של גיבונס, אולם
לאחר שם המדינה מופיע רק פריט אחד: בול של 10 סנטבוס ובמרכזו אות "פ"
גדולה. טייררה דל פואגו היא אי ליד החוף הדרומי של ארגנטינה. השם נובע
מהמדרות שהיו נדלקות מידי לילה ע"י המלחים שעברו לראשונה ליד האי כאשר
חצו את מיצר מאגלאן בשנת 1519. בין 1826 ל-1830 שיגרה אנגליה כמה חוקרים
כדי לסקור את האי - ביניהם היו הקפיטן קונגס וחוקרי הטבע פיטץ-רוי
ודארווין.

שנים רבות תבעו ארגנטינה וצ'ילי, שתיהן כאחד, זכות בעלות על האי טייררה
דל פואגו. כדי לא להסתכן במלחמה, הסכימו שני הצדדים לתוכה של ארצות
הברית, וביום 23.10.1881 הוכרע הריב לטובתה של צ'ילי.

כמה מאזרחי צ'ילי, תושבי העיר הדרומית מאגללאנס, שכרו בשנת 1886 סירה
שהפליגה אתם לפיירלנד, על מנת לחפש שם זהב. הם היו בלתי מנוסים, מצויידים
ציוד דל ובלתי מוכנים לקראת הקשיים שבהם נתקלו, המשלחת נכשלה והם חזרו
למאגללאנס. הדבר הגיע לידיעתו של מהנדס שניהל אז חברת מכרות בארגנטינה.
הוא השיג זכיון בלעדי לפיתוח מכרות באי פיירלנד. אירגן משלחת מצויידת
ומאומנת כראוי, ובשנת 1887 יצאו אל האי. הצלחתו הייתה מיידיית ומפתיעה: כל
אחד מהפועלים הצליח להפיק 100 גרם זהב במשך יום עבודה אחד. השמועה עשתה
לה כנפיים ועד מהרה פשטו אל האי מחפשי זהב להמוניהם, שקיוו להתעשר שם.

עתה נחזור אל האות "פ" שברכזו של הבול ונסביר מהו הטעם להכללתו של בול זה
באוסף יודאיקה. המהנדס שאירגן את המשלחת היה יוליוס פופפר, יהודי שנולד
בבוקרשט שברומניה, בשנת 1857. בהשפעת הפלישה של אלף מחפשי זהב ויותר אל
האי "שלו", הוא החליט להכריז עצמו מלך "המדינה שלו". פופפר הוציא מטבע
משלו ואת הבול בערך 10 סנטבוס, עם האות הראשונה של שמו "פ" במרכז הבול,
כאמצעי לתשלום דמי דואר למכתבים הנשלחים אל נמלי ארגנטינה וצ'ילי
הסמוכים.

אכן, משטרו של פופפר לא האריך ימים. סירת מלחמה ארגנטינית נשלחה על מנת
לאסור אותו והוחל בתהליך משפטי כדי לבטל את הזכיון. יוליוס פופפר איבד
עצמו לדעת בבואנס איירס בשנת 1893, עוד לפני שביית הדין פסק את דינו.

בזאת תם הספור הרומנטי על ההרפתקן היהודי מרומניה, אך "הבול" מקשט עדיין
את דפי האלבומים של בולאים ברחבי העולם, ומהווה תוספת מעניינת ביותר
באוסף של יודאיקה. הבול איננו כלול בקטלוג של סקוט ובצורת בול חתום או על
גבי מעטפה הוא נדיר מאד. אולם הוא מצוי עדיין בידי רבים מסוחרים הבולים
בצורת בול בלתי משומש.

הגהות הדפסה

בעיתון זה אנו פותחים סידרת מאמרים שמטרתה להציג סוגים שונים של חומר בולאי, להמליץ על דרכים לנסות ולהשיג חומר זה ולהדריך את החברים כיצד ניתן לשלב חומר זה בתצוגה תימאטית. אנו מצפים ומקווים כי הוותיקים והמנוסים מבין החברים יוכלו לתרום מידיעותיהם ולהמליץ לכולנו על חומר בולאי מתאים, סוחרים המתמחים בסוגי חומר שונים וכדומה.

כמאמר פתיחה בחרנו לתרגם פרסום מסחרי המופץ ע"י סוחר המציע למכירה הגהות הדפסה של בולי צרפת ומושבותיה לשעבר. פרסום זה סוקר שיטתית את תהליך הדפסת הבול וההגהות המבוצעות תוך כדי תהליך זה. המאמר אמנם טוב וממצה, אולם יש לזכור כי המדובר בפרסום מסחרי, ואין לקבל כל המלצה המופיעה בו ללא בדיקה נוספת. בפעמים הבאות נסקור ביתר פרוט כל אחד מהפריטים המוזכרים במאמר ונציין את ערכו הבולאי וחשיבותו לאספן התימטי.

המונחים העבריים הנזכרים במאמר נלקחו ברובם ממילון מונחים בולאיים, שהוכן ע"י האקדמיה ללשון עברית, והמצוי כעת בדפוס.

הגהות הדפסה בתהליך הפקת בולי צרפת ומושבותיה לשעבר

(פורסם ע"י: France International, P.O.Box 307, Morganville, NJ 07751 USA)

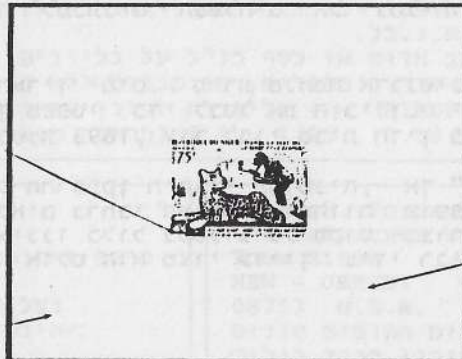
לצורך הדפסת בולי צרפת ומושבותיה לשעבר, נעשה לרוב שימוש באחת משתי שיטות הדפסה: צילום-שקע (Heliogravure) או שקע (Engraving). תהליך ייצור הבול מתחיל בכך שמנהלת הדואר הצרפתי שוכרת את שירותיו של אומן המכין ציור או תרשים מקורי. בשיטת צילום-שקע, גלופת ההדפסה מיוצרת בתהליך צילום מן התרשים המקורי. בשיטת השקע, לעומת זאת, יש צורך להעזר באומן שיגלף את הציור המקורי על פיסת מתכת רכה מיוחדת המכונה מטבעת (Die) עם גמר הגילוף עוברת המטבעת תהליך הקשיה ומשמשת לייצור גלופות ההדפסה.

הגהות מטבעת (DIE PROOF) - הדפס הנעשה מהמטבעת לפני הקשייתה.

מאז שנת 1956, הגהות מטבעת מיוצרות תחת פיקוח חמור של המדפיס הממשלתי, כשהדפסה מוגבלת לכ- 20 עותקים. הגהות מטבעת מודפסות ע"ג פיסת נייר עבה באיכות גבוהה, באמצעות מכש ידני, תוך שימוש במטבעת לפני תהליך הקשייתה. כל עותק נושא את סמל רשות הפיקוח, דבר ההופך את ניסיונות השכפול לבלתי אפשריות. (הסמל מתובלט - embossed).

במרבית הגהות המטבעת חסר שמו של האומן. השם יצורף לפני הדפסת הבול.

סמל רשות הפיקוח.

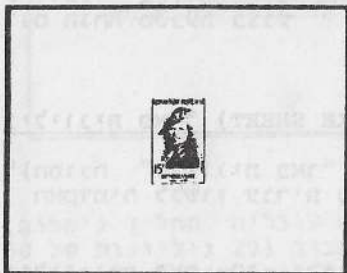

חתימת
האומן
בעפרון.

לפני 1956 הגהות מטבעת יוצרו בדרך כלל ע"י האומן עצמו, וידועות לפיכך כ- "הגהות אומן". פחות פיקוח הוטל על הדפסת הגהות האומן, ולכן, למרות שמרבית הגהות האומן הן נדירות, במספר מקרים יוצרו כמויות גדולות.

הגהות מטבעת מודפסות בצבע אחד - לרוב שחור, ולרוב נושאות את חתימת האומן.

הגהות מטבעת בצבע דיונון (SEPIA PRINTER'S DIE PROOF)

אלו הן הגהות נדירות שהודפסו ע"י צרפת עד תחילת שנות ה-60. הן הודפסו ע"י המדפיס הממשלתי, תוך שימוש במטבעת המקורית לפני הקשייתה, ע"מ לאתר פגמים העלולים לפגוע בתהליך ייצור הבול. ההגהות הודפסו בצבע אחד בלבד - ספיה (דיונון) - לרוב בשלושה עד חמישה עותקים בלבד. עותק אחד הועבר לארכיב הדואר, עותק שני למוזיאון הדואר והיתר הופצו לעולם הבולאי. אם התגלו פגמים בהגהה, נעשו תיקונים מתאימים במטבעת, ותהליך ההגהה חזר על עצמו עד שהמטבעת היתה נקיה משגיאות ומוכנה לתהליך ההקשייה.

הגהות גלופה בצבע (TRIAL COLOR PLATE PROOFS)

בחירת הצבע היא השלב הבא בתהליך ייצור הבול. מאז שנות ה-50 מרבית ההוצאות של צרפת ומושבותיה לשעבר הודפסו בשילוב של שלושה צבעים. מאז שנות ה-60 מספר הוצאות הכילו עד שישה צבעים. הגהות הצבע נעשות ע"מ לאפשר למנהלת הדואר הצרפתי לבחור מבין מספר צבעים בצרופים שונים.

הגהות הצבע מודפסות בגיליונות שלמים. אירגון הבולים בגיליון של 25 בולים יהיה לרוב כך:

- שלש השורות הראשונות יהיו חדגוניות, כל שורה בצבע אחר.

- בשורה הרביעית תהיה חזרה על אחד הצבעים.

- השורה החמישית תכיל שילובים שונים של שלושת הצבעים.

בגלל סידור זה, אספנים רבים מעדיפים לאסוף רצף של חמישה בולים המכיל בול מכל אחת מהשורות בגיליון. גיליון שלם של הגהות צבע מהווה פנינה אמיתית בכל אוסף.

בשולי הגיליון רשומים לרוב בעיפרון קודי הצבעים שהודפסו. הגהות צבע קיימות רק לגבי בולים שהודפסו בשיטת שקע. רק ארבע מאות עד שבע מאות עותקים מכל הגהות צבע משוחררים להפצה ומחולקים לפקידים ממשל בכירים.

בתקופה שלפני הדפסת הגהות גלופה בצבע נהגו להדפיס הגהת צבע מן המטבעת המקורית לאחר שעברה תהליך הקשיה. בדרך כלל נעשו ניסיונות בשמונה עד עשרה צבעים שונים, כאשר מכל צבע הוכנו חמישה עד עשרה עותקים. קוד הצבע בו השתמשו מצויין לרוב בעיפרון בפינה הימנית התחתונה של הקרטון. עבור מספר בולים שהודפסו בשנות ה-50 הוכנו גם הגהת גלופה בצבע וגם הגהת מטבעת בצבע

גיליונות פאר° (DELUXE SHEET)

°(המונח "גיליונות פאר" מוצע ע"י משה רימר. וועדת המונחים הבולאיים של האקדמיה ללשון עברית טרם קבעה מינוח עברי)

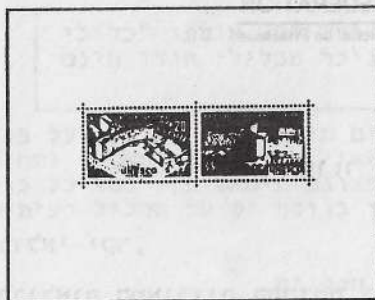

גיליונות פאר הן גיליונות חסרות דבק שבמרכזן מודפס הבול בצבעיו הסופיים. מאז 1949 גודל גיליונות הפאר הוא כ- 10 X 12.5 ס"מ. כמעט כל גיליונות הפאר של צרפת, ורוב גיליונות הפאר של מושבות צרפת לשעבר, הודפסו ע"י המדפיס הממשלתי. הן נושאות את שם בית הדפוס או שם דומה, ועד שנת 1967 הודפסו גם סימני בקרה בחלקם התחתון. גיליונות פאר של בולים שיוצרו בשיטת צילום-שקע הודפסו, תמיד עד שנת 1966 ולעיתים קרובות גם לאחר תאריך זה, ע"י חברות פרטיות כגון: "Helio Vaugirard", "So Ge Im", "Delrieu". גיליונות הפאר מחולקות לפקדי מימשל בכירים.

גיליונות פאר משולבת° (COMPOUND DELUXE SHEET)

כאשר בולים הונפקו בסדרות בתאריך אחד, או בנושא אחד בתאריכים סמוכים, הם מודפסים לעיתים על אותה גיליונות ויוצרים גיליונות פאר משולבת. גיליונות פאר משולבות, המכונות גם גיליונות פאר משותפות (Collective Deluxe Sheets), נדירות הרבה יותר מאשר גיליונות פאר רגילות מאחר ורק כ- 25 עותקים מודפסים מכל הוצאה. עד 1940, מספר גיליונות פאר הודפסו רק במתכונות משולבת, ולמרות שכיום הן נחשבות לנדירות מאוד, במקור הודפסו יותר מ- 25 עותקים.

בין השנים 1946-1959, מספר גיליוניות פאר - מרביתן גיליוניות פאר משולבות - הודפסו על נייר עם דבק. כל הגיליוניות מנוקבנות והן נדירות ביותר. רק כ- 20 עותקים או פחות הוכנו מכל הוצאה.

בולים לא מנוקבבים (IMPERFORATES)

תוך כדי תהליך ההדפסה, מספר גיליונות בולים אינם עוברים תהליך ניקוב. עבור הוצאות צרפת, כ- 1000 בולים נותרים ללא ניקוב (20 גיליונות של 50 בולים או 40 גיליונות של 25 בולים) או 2000 עותקים לגבי בולים קטנים (20 גיליונות של 100 בולים). מאז 1941 הבולים הבלתי מנוקבבים חולקו לפקדי מימשל בכירים.

בולים לא מנוקבבים ניתנים לאיסוף במספר צורות.

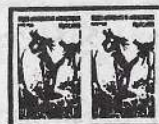
רביעיה

בודד עם שוליים

בודד

צמד

חשוב לדעת

עקב שיטת ההפצה של ההגהות הצרפתיות, מוכן כי כמות קטנה יותר מזו שהודפסה, באמת מופיעה בשוק וזמינה לאספנים. פקדי המימשל הבכירים לא תמיד מודעים לערכן של ההגהות, והן מחולקות לידידים וקרובי משפחה, אספנים ושאינם אספנים, ובחלקם אובדים או מושמדים. חלק מפקדי המימשל אינם מוכרים את העותקים שברשותם מסיבות של אתיקה. עותקים מההגהות נישמרים גם בארכיונים רישמיים ובמוזיאונים.

אפשרות לפרסום כתובת בחו"ל לצורכי חילופין היא באמצעות מועדון לחילופין והתכתבות בולאית ואחרת:
Hobby club Israel, Box 2026, Nahariya 22120

נא לשלוח שם, כתובת ודרישות. המועדון יפרסם זאת בירחון המופץ בחו"ל. השירות - ללא כל תשלום.

התאחדות בולאי ישראל

ISRAEL PHILATELIC FEDERATION

Member - Federation International de Philatelie

חוזה התאחדות בולאי ישראל

מס' 1

בולאי יקר,

הבולאות המאורגנת התקדמה בשנים האחרונות. מעבר לבית קבוע, עריכת ארועים שנתיים קבועים כמו כנס יום הבולאות ושבווע הבולאות, פתיחת חוגים לילדים ונוער במתנ"סים ובבתי ספר בכל רחבי הארץ, עריכת תערוכה לאומית בכל שנה, השתתפות ערה בתערוכות בינלאומיות - כל אלה מעידים על כך. יחד עם זאת, אני ער לכך שקיים ניתוק בין ההתאחדות וביניכם. המוני האספנים הלא מאורגנים אינם מתדפקים על דלתות המועדונים, החוגים והעמותות המתמחות. נראה שלא השכלנו עד כה ליצור את מגוון התוכניות והפעילויות שימשכו רבים וטובים לקרבינו, כדי שנוכל ביחד לקדם התחביב האהוב על כולנו.

בפברואר השנה חתמנו על הסכם עם רשות הדואר להקמת "קרן לעידוד הבולאות" שהכנסותיה תבואנה מתוך מכירת בול "יום הבולאות" השנתי. תקוותינו היא שקרן משותפת זאת תתן תנופה לתנועה הבולאית בארץ. וועד הפועל והנשיאות אישרו כבר קורי מדיניות שלאורן נגבש תוכנית פעולה משותפת, במימון הקרן. עיקריה הן:

- ההתאחדות תעסוק להבא בבולאות לכל, ללא דגש מיוחד על הבולאות הייצוגיות דווקא.
- יחוזק הקשר עם העמותות תוך הפעלת מועצת ראשי עמותות, בנוסף לוועד הפועל דהיום.
- תוכניות ההדרכה תבנה במגמה לקדם כל אספן בדרגה אחת לפחות.
- תופעלנה וועדות מקצועיות לבולאות מסורתית, לתמטיקה, לתולדות הדואר וכו'.
- כדי לנצל באופן יעיל את כספי הקרן יעובדו נהלי עבודה מדוקדקים לכל תחום פעילות חיוני.

לראשונה מאז קיום ההתאחדות מונה, בסיוע השירות הבולאי, מנכ"ל בחצי משרה להתאחדות. הוא יסייע בפעילות מול הקרן, בהכנת תוכניות עבודה ותפעול ההתאחדות ויוכל להבטיח הקשר עם העמותות ואף לסייע להקמת עמותות חדשות ופעילות הנוער.

אני קורא לכולכם לסייע במימוש תוכניות אלה ע"י הצטרפות לקבוצה המצומצמת של המתנדבים המסורים שמנהלים האגודות שלכם ואת ההתאחדות. העלו את הצעותיכם לשיפור בפני וועדי האגודות ובאמצעותם אלינו (אפשר גם ישירות). תודיעו במה אתם אישית יכולים לעזור, בנוסף לעצות טובות ולבקורת בונה.

בכבוד רב ובברכת איסוף נעים,

(—)

אליהו ובר - נשיא
התאחדות בולאי ישראל

המחבר היה המציג היחיד של כלילים בתערוכת ב"ש 90. אוספו "כלילי הודו" - זכה במדליית כסף גדולה. אגב, חלק ניכר מכלילי הודו הינם בעלי חשיבות ניכרת לאספנים תימאטיים רבים.

כלילי דואר משמשים כתוספת רצויה מאוד לאוספים תימאטיים. אכן, על פני הכלילים מוצאים פרטים שונים שמתאימים לכל נושאי האיסוף התימאטי. נתחיל כמובן בבול המודפס עצמו - היכול להשתייך לתצוגה תימאטית, כמו כל בול רגיל, בשל ציורו או בשל מטרת הוצאת הכליל. אך בנוסף יש על הכליל לעיתים קרובות:

1. ציור צד או הדפסה של תמונה או הסברים על גב הגלויה.
2. הדפסה נוספת המציינת את סוג הכליל בשפות שונות, תאריך הוצאת הכליל וכדומה - שגם לכך עשויה להיות משמעות תימאטית.
3. פרסומות של חברות מסחריות או ארועים מיוחדים.
4. תוספת בולים רגילים (או אף תוספת בולים מודפסים) ששימשו כתוספת ערך ביול.
5. על הכליל המשומש מופיעות חותמות שונות כמו הנצחת ארועים, מקומות מוצא ויעד המשלוח, צורת המשלוח (דואר ימי, אוירי, רכבות וכו').
6. על הכלילים הרשומים נמצא גם תוויות רשום או חותמות רישום עם משמעות נושאת.
7. אפשר גם לעיין בתוכן גלויות הדואר, אגרות האוויר וכדומה, כאשר המסר הכתוב יכול להיות מעניין מבחינה היסטורית ונושאת.

חוקי תצוגת האוספים לפי האגפים הנהוגים כיום, מאפשרים אמנם הצגה של כלילים בלבד בתערוכות פי"פ, אבל צורת התצוגה מוגבלת יחסית ואינה מתייחסת לנושא ספציפי (היסטורי/תימאטי). התצוגה היא מסורתית - כלומר על פי ניתוח טכני של הכלילים. הצעתי היא להתיר גם הצגת אוספים כעין תימאטיים המורכבים מכלילים בלבד או הצגת אוספי כלילים מכל העולם ע"פי דגם תוכנית האוסף התימאטי.

לדוגמה - כמה אוספים אפשריים ומעניינים: "תולדות גלויות הדואר מ-1869 ועד היום אודות ירושלים ואשר נישלחו מירושלים", "התכתבות באמצעות כלילי דואר בין ישראל לחו"ל" (כלילים של ישראל וחו"ל), "יהדות על כלילי דואר", "פרסומות על כלילי דואר", "100 שנים לגלויות הדואר".

מספר אספני הכלילים (לשמם) בארץ מועט, למרות שלדעתי איסוף כלילים מעניין מאוד, וניתן לעשות מחקרים רבים על כלילים (כולל על הצד התימאטי). כדאי במיוחד להזכיר את כלילי אוסטרליה המודרניים, המעוצבים בצורה יפהפיה כשהבולים המודפסים והרבה חותמות מיוחדות שעליהם, משתלבים נהדר באוספים תימאטיים. התעניינות רבה יותר בכלילי דואר, תביא לכך שגם השירות הבולאי שלנו ינפיק כלילים בנושאים שונים.

מעוניין בתוויות ביול מסוג KLUSSENDORF מהמכונות המותקנות בסניפי הדואר ברחבי הארץ, בערכים של 5 אגורות לכל תווית. בתמורה מציע מבחר בולים, מעטפות, גלויות מירב ואחרים מהארץ ומחו"ל. מ.סילברמן, ת"ד 2334, עכו 24122

מבוקשים עלוני הסבר שהשירות הבולאי מצרף להנפקות הבולים עם הופעתם. הפירוט ימסר למי שיפנה לכתובת הרצ"ב, וכמו כן יוחזרו הוצאות המשלוח. בתודה יצחק לב, ת"ד 555, ערד 80755

Feier anlässlich der Überführung
der sterblichen Überreste Prof.
Dr. Z. P. Chajes nach Israel, am
9. November 1950.

שכם לרגלי העברת העצמות
של הרב הראשי דינה, פרופסור
ד"ר צבי פריץ חיות זצ"ל למדינת
ישראל ביום 9 נובמבר 1950.

Ceremony on the occasion of the
transfer of the remains of Professor
Dr. Z.P. Chajes to Israel, on the
9th of November 1950.

Drucksache

Herrn Adolf Kossel *Return*
post-~~postant~~ *to Sender*
Lydda-Aerodrom, Israel

גלוית דואר אוויר עם בול מודפס (=נושא ציפורים). ההדפסה הנוספת בצד שמאל
נעשתה בהיתר רישמי של הדואר האוסטרי (ראה טקסט מודפס מתחת לבול). בכך
פריט זה מתאים, אף לפי כללי פי"פ, גם לנושא יהדות/ציונות. הפריט נושא
חותמת דואר יציאה והגעה המכשירים אותו גם כפריט תיקני לאוספי דואר אוויר
(טיסות מיוחדות). הבול התחתון הינו רגיל, שיחד עם בול רגיל נוסף בצד
האחורי - משלים את תעריף דואר האוויר מוינה לישראל.

+++++

"מילון למונחי בולאות" - בהכנה לדפוס

ד"ר צבי שמעוני מסר למערכת טיוטת דפוס של המילון, שיצא לאור ע"י האקדמיה
ללשון עברית בשיתוף התאחדות בולאי ישראל. האקדמיה כוננה וועדה למונחי
בולאות, שפעלה ממצחית 86 ועד אוג' 89. חברי הוועדה היו: צ' שמעוני (יו"ר),
ק' בר אילן, י' לי און, א' לין, מ' סונדק, (כולם נציגי ההתאחדות), מטעם
האקדמיה: ר' סיוון וג' צרפתי. מזכירת הוועדה: ר' סליג.
במילון 487 ערכים, כולל מונחי דואר ושמות צבעים. המילון מכיל את החלקים
הבאים:

- א. מילון עברי - אנגלי - צרפתי - גרמני.
- ב. רשימה מרוכזת של שמות הצבעים.
- ג. מפתח מונחים צרפתי.
- ד. מפתח מונחים גרמני.
- ה. רשימה מרוכזת של שמות הצבעים (לפי א-ב לועזי).
- ו. מילון אנגלי - עברי.

גם מערכת הבטאון שלנו החליטה לקחת חלק במאמץ להנחלת המונחים העבריים,
קודם כל ע"י שינוי השם הלועזי של הבטאון. לא עוד "תימאטאון", מהפעם הבאה
יקרא בטאונינו "נושאון". כמו כן נפרסם פינת מילון מיוחדת, בתקווה
שהמונחים אכן ישתרשו - לא עוד בול "עם שיניים" או "בלי שיניים", אמור
מעתה "בול מנוקב" או "בול לא מנוקב". יחד עם זאת נראה שעדיין חסרים
מונחים רבים, במיוחד מתחום הבולאות הנושאית, ודוגמאות לכך נמצאות כבר
בחוברת זאת.

אנו מברכים את חברי הוועדה על המילון הנאה שהוציאו ומקווים שמילון זה
יתרום את חלקו לשיפור הבולאות והעברית בחוגי הבולאות העברית.

שירות חותמות זכרון ישראלי

שלום ברגר לקח על עצמו לארגן שירות חותמות זכרון לטובת אותם חברי איל"ת שמעוניינים בחותמות זכרון בנושאי האיסוף שלהם. חבר איל"ת יוכל לשלוח לשלום מעטפות מבוילות וממוענות אל עצמו, יחד עם פירוט הנושאים שהוא מעוניין בהם. שלום יעקוב אחר פרסומי הדואר וישלח מעטפות להחתמה לסניף הדואר המתאים בכל רחבי הארץ (רק כאשר נושא החותמת מתאים לנושא האיסוף). מומלץ שהאספנים ישלחו 6 - 12 מעטפות מראש, וישלימו מידי פעם עם קבלת המעטפות המוחתמות. שלום מוכן לקנות מעטפות ולביילן עבור החברים - במקרה זה נא לשלוח מראש לשלום סכום כסף מתאים, ולהשלים את הסכום מידי פעם. לא ינתנו קבלות ולא תיערך הנהלת חשבונות פרטנית - שלום פשוט ישתמש בכסף כדי להכין מעטפות מבוילות וממוענות מראש. לצערנו, אין השירות הבולאי מפרסם מראש את ציורי החותמות. כך למשל ההודעה על החותמת לכבוד כנס איל"ת לא ציינה שבחותמת נכללים ציורים השייכים לנושאים: מוזיקה, יודאיקה, ספורט, חלל. לפיכך אין ביכולת שלום להבטיח שניתן יהיה להשיג כאמצעותו את כל החותמות של נושא ספציפי. השירות מוגבל לעד שלוש מעטפות עבור כל חותמת זכרון לכל אספן. הכתובת: שלום ברגר, ת"ד 78, קרית ביאליק 27100

חדשות בקשרי חוץ - נחום שרשבסקי

אגודות חדשות בחו"ל: מתארגנת בארצות הברית קבוצת מחקר של אספני תערוכות כולים PESG - Philatelic Exhibitions Study Group. פרטים נוספים וטפסי הרשמה ניתן להשיג אצלי.

קשרים עם אגודות בחו"ל: עד היום התקבלו תשובות חיוביות לפנייתנו לאגודות התימטיות של בריטניה, דרום אפריקה, קוריאה, ברזיל, הודו וניו-זילנד. נכוונתי להרחיב את תפוצת הבטאון האנגלי לאגודות נוספות.

ISRATHEME #2 יצא לאור. בבטאון האנגלי החדש פורסמו המאמרים הבאים:

- מאמר המתרגם לאנגלית שמות ישובים בישראל, מסביר את משמעות שם הישוב ומיעץ כיצד ניתן לשלבו באוסף תימטי.
- מאמר מאת מנחם לדור הקורא לאגודות בחו"ל להרתם לפרויקט של הקמת בסיס מידע ממוחשב שיסייע באפיון מרכיביהם התימטיים של כולים וחותרות מהעולם (ביחוד הכוונה לאפיון המרכיבים המשניים בפריט הבולאי).
- סקירת הבולים החדשים והחותמות החדשות שיצאו בישראל.

ניתן להשיג צילום של הבטאון (וכן של בטאון מס' 1) תמורת שקל וחצי לעותק + שקל למשלוח.

חידוש דמי חבר

עם צאתו לאור של נושאון מספר 6, ימצאו חברים רבים הודעה לתשלום דמי חבר לשנת 1991. ע"פ החלטת האסיפה הכללית של איל"ת נקבע כי דמי החבר לשנה בטאונים יעמדו על 30 שקלים. מספר הבטאון האחרון שהחבר זכאי לקבל מופיע על מדבקת הכתובת בשורה הראשונה בצד שמאל אנא שלמו את דמי החבר במועד. את התשלום יש לשלוח לגזבר, במזומן או בהמחאה לפקודת איל"ת. הכתובת: משה רימר, ת"ד 215, בת ים 59101

"פצצת" אטום - משה רימר

הסוד הגדול של האטום, שהיה שמור ביותר לכל אורך מלחמת העולם השנייה, התפוצץ (תתי משמע) עם הטלת פצצות האטום על הירושימה ונגסקי.

חותמת מדרום
קוריאה

נצד החשש שהעלו מדענים ואנשי שם מפני השד הנורא שהוחדר מריבצו, הלך הרוח בציבור האמריקאי היה של גאווה והערצה להישג המדעי הכביר. המונח "אטומי" התקבל כשם נרדף ל- "מוצלח", "גדול", "מתוחכם", "חדשני" ו- "עתידיני". פירסומאים זריזים מהרו לרכב על גל זה וכך הפך כל שואב אבק ל- "אטומי" וכל ממתק ל- "גרעיני".

כאשר יצא לשוק בגד הים המהפכני המורכב משני חלקים, חיפש היצרן שם קולע שיהלום את החדוש הגדול. כחלק מגל ההתעניינות באטום ניבחר השם "ביקיני" כתזכורת לקבוצת האיים באוקיינוס השקט, ששימשו את האמריקאים כאתר ניסוי גרעיני החל מיולי 1946. אלו העוסקים בהשפעת האטום על חיינו מוזמנים לצרף לאוספם גם "פצצות" מסוג אחר.

תערוכת ג'ינואה 92 ("GENOVA 92")

בשנה הבאה תיערך בג'ינואה שבאיטליה תערוכה עולמית המוקדשת בלעדית לתימאטיקה. (אפילו המדור לספרות יקבל אך ורק מוצגים הקשורים בתימאטיקה). זו תהיה תערוכת פי"פ בחסות כבוד של נשיא איטליה, היו"ר הוא שר הדואר, יו"ר הועדה המארגנת הוא מנכ"ל הדואר, סגנו הוא נשיא הפדרציה הבולאית האיטלקית וכך הלאה. מכאן ברור איזה משקל מיחסים לתערוכה וגם הקטלוג של התערוכה מפואר מאין כמותו. כל זאת בסימן 500 שנה לגילוי אמריקה - כאשר קולומבוס, כידוע, היה יליד ג'ינואה.

הקומיסר של ישראל לתערוכה הוא: מר לביא בלא
ת"ד 37673

תל-אביב 61375

בבולטין מספר 1 מתפרסמים גם כתובות יתר הקומיסרים שכבר נקבעו מ 48 ארצות וביניהן ערב הסעודית, סין, אירן, מלזיה ועוד. יש להניח כמובן כי האוספים מארה"ב, גרמניה וכדומה יהיו הרוב. הקטלוג כולל גם מאמר בן ששה עמודים באנגלית בשם "שמו של קולומבוס בבולאות", כללי פי"פ לארגון תערוכות (GREV) גם הוא באנגלית וחומר נוסף באיטלקית. יחד עם הקטלוג הגיע לספרייתנו חוברת מפוארת - כולה באיטלקית - עם מאמרים על הנושא "קולומבוס". ניתן לקבל את החוברות בהשאלה.

המעוניינים להציג, ועומדים בתנאי ההשתתפות בתערוכת פי"פ בינלאומית (השיגו לפחות מדליה מזהבת בתערוכה לאומית), יכולים כבר לפנות לקומיסר.

רפי רותם: "אבקש לציין שאני מלא התפעלות מהרמה המקצועית של הבטאון - יישר כוחו לעומת זאת הגרפיקה, ובעיקר צילומי הבולים - כלל לא מניחים את הדעת". ובכן, אנו העורכים, משוכנעים שניתן לפעול עוד רבות להעלאת רמתו המקצועית של ביטאונינו, וננסה, בעזרת החברים כמובן, לעשות כך. באשר לצד הטכני, אנו משתדלים למצות את המקסימום מהתקציב המצומצם העומד לרשותנו.

ישעיהו קובץ: "לא מזמן גיליתי שבסדרת בולי פירות בת 5 בולים שהוצאה בעירק יש 2 טעויות שנראה לי כי אף אחד אחד לא גילה עדיין. בבול של 5 פ' מופיע פרי הדר לימון ואילו השם הבוטני המצוין הוא VITIS VINIFERA - שהוא כמובן הגפן האירופי! בבול של 10 פ' מופיע אשכול ענבים ולידו כתוב שהשם הבוטני הוא CITRUS MEDICA שהוא כמובן הלימון".

נראה שבין עיצוב הבולים עד להעברה לדפוס, הוחלפו בצירור הסופי מסגרות שני הבולים (כלומר סביר שהטעות איננה של המעצב, אלא של אנשי הדפוס). נשמח לפרסם בעמוד זה שגיאות תוכן בכל הנושאים, כיחוד אם טרם פורסמו. נשמח עוד יותר לפרסם מדור קבוע "מצעד הפישולים" - אם תכתבו למערכת.

בעקבות הצטרפות איל"ת ל-A.T.A. התקבלו במערכת מספר מכתבים מחו"ל.

Joan Springer וגם אני חברה ב-A.T.A. אשמח להתכתב עם כל חבר אגודה, במיוחד עם אלה מחיפה. ביליתי זמן קצר בישראל לפני כמה שנים ואהבתי מאוד את ארצכם ואת האנשים. אשמח להחליף ארה"ב תמורת ישראל. אני אוספת כנראה נושאים יחודיים מאוד. אוהבת לבקר בתערוכות ומקווה לשמוע מכם מחבריכם".
אכן - נושאים יחודיים: ספרים על בולים, טאג' מהל, תלונות (ממוקד), סופרי מסתורין, שרלוק הולמס, עננים (ממוקד), ז'אן זארק, גולדה מאיר, "הסעודה האחרונה".

Joan M. Springer, 146 Joost avenue, San Francisco, CA 94131 U.S.A.

ומכתב נוסף:

"איל"ת היא חברה חדשה ב-A.T.A. - ברוך הבא! הרשה לי לבקש עזרתך. אני מתמחה בנושא "שנת הילד הבינלאומית - 1979". כיוון שאני זקוק לחומר נדיר - אני מקווה שגם אחד מחבריכם מתמחה בתחום זה. אני זקוק בבול שנת הילד הישראלי, לא למעטפת יום ראשון ולא לגליון דפוס השלם. אני כן זקוק למעטפה מסחרית עם בול זה (בתנאי שהחותמת היא מ-1979 - 1980), מעטפות יום ראשון פרטיות מאוירות, כל החותמות המיוחדות וחותמות התעמולה על שנת הילד הבינלאומית, כל כרטיסי המזכרת/מעטפות, פרטי תערוכה, תוויות, סינדרלה, מעטפת יום ראשון של בול יוניסף 1989 ועלון השירות הבולאי בנושא

Rudolf von Fischer, Leuthold str. 16, CH-8037 ZURICH, SWITZERLAND

הבעת תודה עבור תרומות כספיות, ספרים, צילומי מאמרים וכו' ל: רוטמן לדיסלאו, ראול לרמן, מיכה בכמן, פרופ' אילן, יוחנן שוורץ משה מכאלי, רן רם, ד"ר שמשון פישר

בבול שבתמונה, שהוצא ע"י סט' קיסט נויס לכבוד קולומבוס, דבר מה אינו תקין. החברים מוזמנים לאתר את הפגם ולשלוח את תשובותיהם למערכת. בין הפותרים יוגרל פרס עידוד.

שירות מכירות פומביות

בהתאם לתוכנים פיתוח השירותים של איל"ת, קיבל על עצמו אלן כרפס לנהל שירות מכירות פומביות, שבו יוכלו להשתתף (כמוכרים או כקונים) חברי איל"ת בלעדית. הכוונה לפריטים בולאיים (חתומים ולא חתומים, חותמות זכרון ומעטפות יום ראשון, ספרות בולאית וכו') שערכם לא פחות מ- 3-5 ש"ח. לא קבענו גבול מחיר עליון, אך איננו ממליצים למסור חומר שערכו הרבה מעל ל- 25 שקל (הגבול התחתון של המכירות הפומביות המסחריות בארץ). המעוניינים למסור חומר - יכתבו או יתקשרו קודם לאלן, כדי לוודא אי העמסת חומר בלתי מגוון מספיק. במכירה יכללו גם פריטים שנתרמו לאגודה. איל"ת תגבה רק 10 אחוז עמלה מהמוכר ולא תגבה עמלה מהקונה. (אך הקונה ישלם את דמי הדואר - כדואר רגיל או רשום - עפ"י בחירתו). החומר שימסר לא יבוטח בביטוח מיוחד. קטלוג המכירה הראשון (מספר דפים) יתפרסם יחד עם ה"נושאון" הקרוב. הכתובת:

אלן כרפס, נוף הרים 108 מבשרת ציון 90805. טלפון: 344045 - 02

איל"ת - דו"ח כספי לתקופה 3.4.90 - 15.3.91

הוצאות	הכנסות	הסעיף
	3380	דמי חבר 1990
	60	דמי חבר 1991
	45	תרומות
	225	הכנסה מפרסומות
	500	תמיכת ההתאחדות
100		רישום איל"ת כעמותה
996		דמי חבר להתאחדות
686.10		דפוס, ציוד משרדי, וצילומים (1)
181		ספרות וקטלוגים
462		משלוח חוברות דוגמה לגיוס חברים (2)
1138.75		דואר (3)
3563.85	4210	
109		מזומן בקופה
537.15		עודף הכנסות על הוצאות
4210	4210	סהכ

(1) - עלויות תימאטאון מס' 1, 2, 3 וטפסי ההרשמה לאיל"ת נתרמו (ערך התרומה מוערך בכ- 1000 ש"ח). עלות העבודה הכרוכה בהדפסת תימאטאון מס' 4 ו- ISRA THEME נתרמו (מוערך בכ- 250 ש"ח). עלות הדפסת תימאטאון מס' 5 (536.90 ש"ח) טרם נכללה בדו"ח.

(2) - ל- 420 איש.

(3) - כולל עלות משלוח תימאטאון מס' 5.

שלום ברגר, גזבר (--)

קיבלנו מהגזבר הסברים על כל ההוצאות הכספיות ובדקנו את הרישומים בספרי הקופה והבנק והם תואמים לפי מיטב ידיעותינו והכרתינו עם המסמכים שהוצגו בפנינו.

וועדת הבקורת. אריה לביא (--), בן הדור נסטיטר (--)

חברי האגודה הישראלית לבולאות תימאטית

לפי טפסי ההצטרפות שהתקבלו עד יום 6.5.91. (עד מספר 179). כתובות ונושאי איסוף רשומים רק לחברים שחתמו על היתר פירסום בטופס. חברים הרוצים לשנות או להוסיף פרטים מתבקשים להודיע לעורך.

חברים חדשים

האנשים ששמותיהם רשומים להלן ביקשו להצטרף לאגודה הישראלית לבולאות תימאטית. אם מישהו מתנגד להצטרפותו של אדם מסוים כחבר באגודה, נא להודיע בכתב לוועד האגודה.

בירקן ראובן, הרצליה.
בס הנריד, ביאליק 8/3, בת ים 59466.
ד"ר חימוביץ גימה, משמר הירדן 3/10, עפולה 18412. יודאיקה.
ד"ר גלאון חיים, טאגור 40, ת"א 69203. רפואת שיניים, רפואה, אומנות.
גרניץ אלכסנדר, ערד.
דויטש תומס, פתח תקוה.
פרופ' דיקשטיין שבתאי, ירושלים.
וויס ג'וני, ת"ד 36622, ת"א 61366. אמנסטי + זכויות האדם, שנת השלום 1988
ובולי שלום, רכבות, מוזיקה, ספורט, ציפורים.
ורדי יעקב, ת"ד 10136, ר"ג 52471. עולם החי.
כץ מלכה, מינכן, גרמניה.
לינדבאום מרסלו, קבוץ עמיר 12140. כלבים, חתולים.
מקס רוברט, רחובות.
נוי זוהר, תל אביב.
נמיר יהודה, בארט 7 ת"א 69104. תחבורה, פרחים, קק"ל.
ד"ר פישר שמשון, בית חרות 40291. דואר עברי.
פרחי ניסים, ת"ד 997 כפר סבא 84109. דואר אלקטרוני (פקסימילה, לווני
תקשורת, תמסורת מחשבים, טלפון דיגיטלי וכו').
פריד לודוויג, יריחו 37/30, באר שבע. עולם החי ועולם הצומח.
ד"ר רון גדעון, מושב אמירים.
רשף דני, בון, גרמניה.
שגיא יוסף, עין דור.

תיקונים ועדכונים

ראול כהן - כתובת דואר חדשה: ת"ד 635, אשקלון 78100.
אריה לביא - כתובת דואר חדשה: ת"ד 6502, חיפה 31060.
פאול שוורץ, ת"ד 5084, באר שבע 84150. פרחים, אולימפיאדות, כדורגל -
מונדיאל.
ארנסט שוורץ, השושנים 12, פתח תקוה 49450.

פטירות

אהרון רוטמן, חיפה.

בעל עסק הבולים "מועדון אילת" שהנו חבר באגודתנו, מציע לפרסם חינם כתובת לחילופין של כל חבר שלנו, בין לקוחותיו הרבים. כבר העברנו לו את רשימת כל אלה שביקשו ליצור קשרי חילופין ע"ג טופס ההרשמה. המעוניינים לנסח מודעת חילופין - יכולים לכתוב ל:
מועדון אילת, ת"ד 542, אילת 88104

